

HTLV-1 och HTLV-2

Patientinformation

Smittskyddsläkarnas smittskyddsblad

Vad är HTLV-1 och HTLV-2?

HTLV-1 och HTLV-2 är två ovanliga virus. De flesta får aldrig några besvär av sin HTLV-infektion men några procent av dem som smittas med HTLV får, oftast först efter många år, sjukdomssymtom. Det kan t.ex. vara en typ av cancer i lymfsystemet kallad adult T-cellsleukemi eller -lymfom (ATL) eller en sjukdom i nervsystemet som ger symtom från muskler speciellt i nedre delen av kroppen, kallad HTLV-associerad myelopati (HAM) eller tropisk spastisk parapares (TSP). Dessa sjukdomar är mycket sällsynta i Sverige. HTLV är inte samma virus som hiv och kan inte ge upphov till aids.

Hur blir man smittad och när är man smittsam?

Virus kan överföras från människa till människa vid samlag eller från mor till barn, framförallt genom amning. HTLV kan också överföras via blod t.ex. då man delar spruta. Vid transplantation av vävnad från en smittad person kan HTLV också föras vidare. Den som har fått en HTLV-infektion har virus kvar hela livet. HTLV smittar INTE när man umgås socialt med andra personer, t.ex. genom kramar och pussar eller när man delar glas/tallrikar/bestick. Det smittar inte heller när man använder samma toalett.

Vad ska jag tänka på för att inte smitta andra?

Du måste följa dessa **förhållningsregler** som din läkare ger dig:

- Du måste berätta att ditt blod är smittsamt när du söker sjukvård eller tandvård där personal kan komma i kontakt med ditt blod vid t.ex. provtagning eller kirurgi/operation.
- Du måste också berätta att du har en blodsmitta om du vill tatuera dig, pierca dig, ta hål i öronen eller få annan behandling där det kan bli en hudblödning.
- Du får inte dela rakhyvel eller tandborste med någon annan.
- Du får inte ge blod, donera sperma, ägg, bröstmjölk eller något organ.
- Om du använder sprutor eller nålar får du inte dela dem med andra. Du får inte heller använda gemensam blandningskopp och andra tillbehör.
- Du får inte amma ditt barn.

För att minska risken för sexuell smitta bör du använda kondom vid samlag. Om du har fast partner rekommenderas du informera honom/henne om din HTLV-smitta.

Dessa **hygienråd** är också bra att följa för att inte smitta andra:

- Var noga med att ha plåster/förband även på små sår.
- Om någon hjälper dig med såromläggning ska han/hon använda plasthandskar.
- Förpacka nedblodat material noga, t.ex. i dubbla plastpåsar, innan det kastas.
- Om du fått blod på kläderna kan de tvättas i tvättmaskin.
- Blodfläckar på t.ex. golv torkas bort med t.ex. papper som slängs. Tvätta sedan noga med vatten och rengöringsmedel.

HTLV finns i smittskyddslagen – vad betyder det?

Smittskyddslagen är till för att minska risken för att vissa infektioner, t.ex. HTLV, ska spridas till fler personer.

Du som har HTLV har rätt till kostnadsfri vård och behandling som gäller HTLV. Du måste följa de förhållningsregler som din läkare ger dig, se ovan. Du måste också hjälpa till med smittspårning. Med det menas att du ska berätta för din läkare om det finns personer i din omgivning som du kan ha smittat eller personer som du kan ha smittats av. Om du har fått en förhållningsregel som du tycker är fel, kan du ta kontakt med smittskyddsläkaren i ditt landsting/din region.